

УДК 346.2:630

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ГОСПОДАРСЬКИХ ПРАВОВІДНОСИН ЗА УЧАСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

*А. М. Бровдій, аспірант
Національний університет
«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*

Проаналізовано організаційно-господарські правовідносини за участю державних підприємств лісового господарства. Показано особливості їх статусу, а також статусу органів, наділених організаційно-господарськими повноваженнями. Запропоновано розв'язання деяких проблем, що виникають у зазначених відносинах.

***Ключові слова:** організаційно-господарські правовідносини, підприємства лісового господарства, управління, суб'єкти, наділені організаційно-господарськими повноваженнями.*

Постановка проблеми. Управління економікою з розпадом Радянського Союзу було переорієнтовано із загального керівництва у бік регулювання державою найважливіших сфер діяльності суб'єктів господарювання. Такі зміни вимагають ретельних досліджень. На сьогодні залишився комплекс нерозв'язаних проблем, які також потребують наукових розробок. Серед них важливе місце посідають проблеми реформування державного сектору економіки. Недостатність нормативно-правового регулювання, прагнення розвитку приватного підприємництва спричиняють недостатність використання потенціалу державної власності. Відсутність спеціально підготовлених кадрів, що спеціалізуються на сфері управління державною власністю, зацікавленості управлінців у розвитку державного підприємництва, активізація приватизаційних процесів, наявність мети отримання прибутку від приватизації державного сектору, а не від його використання самою державою, негативно впливають на її розвиток. Такий стан справ негативно позначається на лісопромисловому комплексі держави, оскільки значна частина підприємств, що до нього входять, зокрема під-

приємства лісового господарства, є державними унітарними підприємствами. Крім цього, особливістю є те, що такі підприємства — постійні лісокористувачі, основним видом діяльності яких є лісозаготівля — основа для функціонування лісопромислового комплексу в цілому.

Відносини, що виникають з організації і здійснення господарської діяльності підприємствами лісового господарства, є господарськими. Слід зазначити, що законодавець приділяє недостатньо уваги врегулюванню організаційно-господарських правовідносин, тобто відносинам, що складаються у процесі управління господарською діяльністю, особливо тим, однією із сторін в яких є державне унітарне підприємство, зокрема, у сфері лісового господарства. Результати діяльності підприємств безпосередньо залежать від ефективності управління ними, тому важливість удосконалення організаційно-господарських відносин за участю державних підприємств, у тому числі підприємств, що використовують у своїй діяльності ліс як важливий природний ресурс, що є національним багатством країни, зумовлена необхідністю підвищення рівня їх прибутковості, якості заготовленої продукції і як наслідок збільшення дохідної частини державного бюджету.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність обраної теми підтверджується також відсутністю спеціальних досліджень організаційно-господарських правовідносин у галузі лісового господарства. До цього підприємства лісового господарства розглядалися лише як суб'єкти права постійного користування лісовими ресурсами, головною функцією яких є ведення лісового господарства на лісах, що перебувають у їх постійному користуванні. Окремими питаннями цього дослідження займалися такі вчені, як О. Віхров, І. Кравець щодо сутності організаційно-господарських правовідносин; В. Соловійов, Ю. Ніколенко, Н. Чепурна тощо стосовно загального поняття управління; В. Ф. Горбовий, Г. Н. Полянська, котрі досліджували окремі питання лісового права, результати яких необхідні при дослідженні розглядуваних правовідносин, а також інші автори.

Формулювання цілей. Метою статті є теоретичне дослідження актуальних питань цієї сфери з метою вдосконалення організаційно-господарського управління державними підприємствами лісового господарства та національним природним ресурсом — лісом.

Виклад основного матеріалу. В загальному розумінні управління — це цілеспрямований вплив на складну систему [1, с. 28]. Управління прийнято розуміти у вузькому та широкому значеннях. Так, у широкому значенні воно являє собою особливий вид діяльності, який здатний перетворити неорганізований натовп на ефективну цілеспрямовану і продуктивну групу. Здійснити це можна лише через процес планування, організації, мотивації та контролю

спільних дій [2, с.197]. У вузькому значенні управління — це діяльність, яка спрямовує та регулює суспільні відносини за допомогою спеціального органу [3, с. 8]. За допомогою управління узгоджуються, координуються та кооперуються індивідуальні зусилля, вирішуються завдання і досягаються загальні цілі. Тобто, можна констатувати, що управління — це діяльність відповідних органів або окремих осіб, спрямована на досягнення необхідних установлених завдань, що здійснюється з використанням спеціальних управлінських методів та способів, які реалізуються в рамках визначеної компетенції та виконання функцій.

Відповідно до ч. 6 ст. 3 ГК України організаційно-господарськими є відносини, що складаються між суб'єктами господарювання та суб'єктами організаційно-господарських повноважень у процесі управління господарською діяльністю. Такі відносини є практичним результатом реалізації правових норм, здійснюючи функцію однієї з безпосередніх передумов господарської діяльності [4, с. 28]. На думку О. Віхрова, управління в контексті цієї статті можна охарактеризувати як підзаконну владну діяльність з організації господарських зв'язків, що здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування, наділеними господарською компетенцією, а також громадянами, громадськими та іншими організаціями, які виступають засновниками суб'єктів господарювання чи здійснюють щодо них організаційно-господарські повноваження на основі відносин власності [5, с.18]. І. Кравець визначає управління господарською діяльністю як комплекс необхідних заходів, що реалізуються на підставі права власності на майно, на базі якого провадиться господарська діяльність, або делегованих повноважень з метою ефективного її здійснення (збільшення доходу від використання такого майна, збільшення вартості та/або кількості майна, досягнення певного соціально-економічного ефекту) [6, с. 8].

Будь-які правовідносини, зокрема організаційно-господарські, складаються з трьох елементів: суб'єкта, об'єкта та змісту. З положення ч. 6 ст. 3 ГК України випливає, що суб'єктами розглядуваних правовідносин є, з одного боку, суб'єкти господарювання, а з другого — суб'єкти, наділені організаційно-господарськими повноваженнями.

Суб'єктами господарювання в лісовому господарстві є державні підприємства лісового господарства. Згідно з нормами ГК України державне унітарне підприємство утворюється компетентним органом державної влади в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини державної власності, як правило, без поділу її на частки, і входить до сфери його управління. Відповідно компетентним органом державної влади є Державне агентство лісових ресурсів, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів

України через міністра аграрної політики та продовольства України. Особливістю державних унітарних підприємств є те, що вони, по-перше, створені одним засновником; по-друге, не є власниками майна, переданого їм засновником — державою. Управління такими підприємствами здійснюється уповноваженими органами державної влади від імені держави як власника майна утворених нею підприємств. За чинним законодавством ці функції виконують уповноважені органи державної виконавчої влади — міністерства. Характерною рисою діяльності державних унітарних підприємств є поєднання в одній особі прав власника щодо управління своїм майном та управління діяльністю самого підприємства. Так, уповноважені органи державної влади здійснюють як функції щодо управління майном державних підприємств, так і нормативно-правове регулювання діяльності економіки в цілому. Таке поєднання в одному органі адміністративних функцій підзаконного нормативно-правового регулювання економіки держави і господарсько-правового управління діяльністю державних унітарних підприємств, пов'язаних майновими, а не зобов'язальними відносинами, суперечить принципам ринкової економіки. За таких умов відсутня здорова конкуренція між суб'єктами державного сектору економіки.

Міністерство як центральний орган виконавчої влади здійснює нормативно-правове регулювання діяльності всіх суб'єктів господарювання, незалежно від форми власності, встановлюючи правила здійснення ними своєї діяльності. Крім цього, воно виконує функції держави як власника майна державних унітарних підприємств і здійснює від її імені управління цими суб'єктами господарювання. Наділення одного органу виконавчої влади функціями різного рівня спричиняє зловживання ним своїми повноваженнями. Така всевладність порушує механізм стримувань і противаг, який повинен діяти в усіх сферах функціонування держави як механізму організації державної влади. Особливим видом державних підприємств є казенні, майно яких не може бути приватизованим, вони не можуть бути визнані банкрутами, а за їх зобов'язаннями держава несе субсидіарну відповідальність.

Підприємства лісового господарства здійснюють свою діяльність на основі державної власності, що закріплена за ними на підставі права господарського відання. Вони створені в організаційно-правовій формі державного комерційного підприємства, основним видом їх діяльності є ведення лісового господарства, яке вони здійснюють на наданих їм на праві користування земельних ділянках лісового фонду. Специфіка організаційно-господарських правовідносин за їх участю полягає у тому, що держава в особі уповноважених органів виконавчої влади як єдиний засновник і власник майна, переданого до статутного фонду зазначених підприємств, здійснює управління їх господарською діяльністю в межах цих правовідносин. Держава, будучи власником,

володіє важелями безпосереднього впливу на структуру та сфери застосування національного багатства. Вона є територіальною організацією влади, що здійснюється її апаратом — створеними нею владними органами [7, с. 77–78]. Реалізуючи свою владну функцію, держава в особі створених нею органів здійснює регулювання економікою шляхом прийняття правових актів з метою впорядкування відносин у різних сферах економічної діяльності. Органи державної виконавчої влади здійснюють підзаконне нормативно-правове регулювання діяльністю відповідних секторів економіки. Так, правове регулювання підприємств лісового господарства здійснюється Міністерством аграрної політики і відповідно підпорядкованими йому Державним агентством лісових ресурсів, обласними управліннями лісового та мисливського господарства. Зазначені органи, крім управління галуззю лісового господарства, також здійснюють управління господарською діяльністю конкретних державних підприємств лісового господарства. З огляду на цю подвійність функцій органів державної виконавчої влади як органів, що здійснюють загальне регулювання галуззю та управління діяльністю окремих суб'єктів господарювання, важливо розрізняти управління, що здійснюється в межах організаційно-господарських правовідносин, та державне управління.

Державне управління, на думку Ю. Битяка — це самостійний вид державної діяльності, що має організуючий, виконавчо-розпорядчий, підзаконний характер, особливої групи державних органів (посадових осіб) стосовно практичної реалізації функцій та завдань держави у процесі повсякденного і безпосереднього керівництва економічним, соціально-культурним та адміністративно-політичним будівництвом [8, с. 261]. Воно здійснюється державними органами, які реалізують свої владні повноваження у сфері управлінської діяльності. Цілком закономірно, що для органів виконавчої влади державне управління є провідним напрямом діяльності, оскільки саме ця гілка влади за своєю природою має управлінську спрямованість.

Що стосується організаційно-господарського управління, то воно здійснюється органами управління цих суб'єктів, що є власниками їх корпоративних прав або майна, які здійснюють цю діяльність, реалізуючи свої організаційно-господарські повноваження. Особливими критеріями для виділення останніх від державного управління, що здійснюється тими самими органами державної виконавчої влади, є те, що при їх реалізації відсутній владний вплив на суб'єктів господарювання. Організаційно-господарські відносини нерозривно пов'язані з майновими відносинами (у той час, як адміністративно-правовим відносинам не притаманна така ознака); їх формою реалізації є організаційно-господарське зобов'язання [6, с.9]. Власником майна державних унітарних підприємств є держава в особі уповноважених органів управління. Такими органами є відповідно до Закону України «Про управління об'єктами держав-

ної власності» міністерства та інші органи виконавчої влади. Їхні повноваження з управління об'єктами державної власності визначено цим Законом. Здійснюючи такі повноваження, вони реалізують права держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням та розпорядженням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб. Отже, відповідні галузеві міністерства здійснюють управління суб'єктами господарювання державної форми власності, а саме державними унітарними підприємствами як власники їхнього майна. Тобто можна зробити висновок про те, що управління державними підприємствами лісового господарства здійснює Міністерство аграрної політики, яке координує діяльність Агентства лісових ресурсів, що є безпосереднім спеціалізованим вищим органом державної влади стосовно обласних управлінь лісового і мисливського господарства, у підпорядкуванні яких знаходяться державні підприємства лісового господарства, розташовані в межах відповідних областей. Крім цього, зазначені підприємства наділені землями державного лісового фонду, що перебувають у них на праві постійного користування. Таким чином, лісгосп виступає як орган управління певною частиною державного лісового фонду, що являє собою виключну державну власність, і як господарська організація, що реалізує свою продукцію [9, с. 39]. Тобто можна констатувати, що державні підприємства лісового господарства є суб'єктами господарювання, котрі виступають своєю формою для здійснення державою повноважень власника, змістом якої є лісорозведення, лісовідновлення, лісовпорядкування, лісозаготівля тощо.

Слід більш чітко визначити функції з управління державним майном і державного управління у відповідних галузях економіки. Таке розмежування функцій необхідне тому, що орган з управління державним майном не може і не повинен займатися організацією управління господарською діяльністю [10, с. 22–23]. Треба також зазначити, що повноваження власника на засоби виробництва ширше за традиційну тріаду — права володіння, права користування та права розпорядження належними йому об'єктами. Власник засобів виробництва має інші повноваження: засновницькі, регулятивні, контрольні, охоронні тощо, які забезпечують власнику реалізацію однієї з основних своїх функцій — управління своєю власністю [11 с. 210].

Загальним об'єктом організаційно-господарських правовідносин є в цілому процес організації та здійснення господарської діяльності. Отже, в розглядуваних правовідносинах є процес організації та здійснення діяльності з лісового господарювання державними підприємствами лісового господарства. Такі відносини можна умовно поділити на загальні організаційно-господарські — ті, які стосуються усіх державних підприємств незалежно від галузевої належності, наприклад відносини з подання державним підприєм-

ством на затвердження органу, до сфери управління якого воно входить, фінансового плану і затвердження цим органом такого плану, та спеціальні — ті, які стосуються конкретно підприємств лісового господарства, наприклад, відносини з надання дозволу на здійснення рубки лісів (видання лісорубного квитка).

Змістом будь-яких правовідносин є права і обов'язки їх учасників. Специфіка управлінських правовідносин полягає в односторонньому впливі управленої сторони на відповідний об'єкт управління — господарську діяльність. Зміст управління як соціальної функції виявляється в організуючій діяльності, що досягається шляхом об'єднання, узгодження, регулювання, координації та контролю [12, с. 218]. Ю. Назаров вважає, що процесу управління притаманні чотири основні функції: планування, організація, мотивація та контроль [13, с. 29]. В. Малиновський виокремлює п'ять функцій управління: передбачення, організація, розпорядження, координація та контроль [14, с. 204]. На наш погляд, метою управління є організація діяльності відповідних суб'єктів господарювання, що здійснюється шляхом виконання таких функцій, як правове регулювання, планування, безпосереднє управління, та контроль. Особливістю здійснення таких функцій у розглядуваних правовідносинах є те, що суб'єкт, наділений організаційно-господарськими повноваженнями, реалізує їх безпосередньо стосовно суб'єкта господарювання [15, с. 6]. Ця особливість і є визначальною при розмежуванні понять державного управління (що здійснюється в межах адміністративних правовідносин) і управління державними підприємствами лісового господарства (в межах організаційно-господарських правовідносин). Як уже зазначалося, розмежування цих функцій є важливим з огляду на поєднання їх у межах одного органу.

Структура управління державними підприємствами лісового господарства перебуває в межах органів державної виконавчої влади. Відповідно вони здійснюють усі визначені функції управління, в тому числі контроль. Наприклад, обласні управління лісового і мисливського господарства видають спеціальні дозволи на заготівлю деревини в порядку рубок головного користування (воно є похідним від відповідного повноваження Агентства лісових ресурсів щодо організації видання в установленому порядку спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів), здійснюють управління об'єктами державної власності в межах повноважень, визначених законодавством, координують діяльність підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління Держлісагентства України, крім підприємств, установ, організацій, які безпосередньо підпорядковуються Держлісагентству України. Крім цього, вони здійснюють також контрольні функції. Так, у Положенні про

обласні управління лісового та мисливського господарства зазначено, що вони організовують і здійснюють відповідно до законодавства проведення внутрішнього контролю та аудиту, утворюють самостійні підрозділи для проведення внутрішнього аудиту, видають накази організаційно-розпорядчого характеру. Акти управлінь можуть бути скасовані головою Держлісагентства України повністю чи в окремій частині, у тому числі за дорученням міністра аграрної політики та продовольства України, а також міністром аграрної політики та продовольства України у разі відмови голови Держлісагентства України скасувати такий акт. Крім цього, до спеціальних функцій Агентства лісових ресурсів належить також здійснення державного управління в галузі ведення лісового і мисливського господарства, а також державного контролю за додержанням законодавства з ведення лісового господарства. Зазначені органи також реалізують державну політику в галузі лісового і мисливського господарства. Необхідною умовою нормального функціонування будь-якої діяльності є правильно поставлений контроль. На думку Н. Коняєва, нормативне регулювання господарської діяльності також не дасть належного ефекту без контролю виконання встановлених норм [16, с. 34].

Деякі фахівці в галузі екологічного права зазначають, що реформування управління в галузі лісового господарства має засновуватися на відмежуванні функцій держави як власника лісів від її нормотворчих та контрольних функцій у галузі охорони, використання та відтворення лісів. За Державним комітетом лісового господарства України доцільно і надалі зберегти його нормотворчі і контрольні функції щодо всіх лісів, а для господарювання в державних експлуатаційних лісах утворити загальнонаціональну державну компанію [17, с. 6] На нашу думку, високий рівень ефективності контролю може бути забезпечений тільки за наявності незалежного контролюючого органу, який не входить до структури і підпорядковуватиметься органам, що здійснюють безпосереднє управління діяльністю підприємства.

Наведене свідчить про відсутність розмежування повноважень, що мають різний характер і повинні працювати в межах механізму стримувань та противаг. Такий стан справ не сприяє ефективному здійсненню як організаційно-господарського управління, так і ведення самими підприємствами лісового господарства. Останні виконують подвійну функцію: по-перше, вони виступають як первинні органи державного управління закріпленими за ними лісами [18, с. 112]; по-друге, лісгоспи — великі підприємства, які повинні виробувати лісову продукцію, в першу чергу деревину, здійснювати її заготівлю, відновлення тощо. Їм надаються права державних промислових підприємств. Лісгоспи ведуть багатостороннє лісове господарство, пов'язане із здійсненням їх промислової діяльності [9, с. 20–21].

Висновки. З викладеного можна констатувати, що держава виконує різнобіжні функції, котрі полягають у нормативному забезпеченні, контролі та функцій найбільшого власника лісів. Сама держава як організація публічної влади складається зі створених нею органів, що виступають від її імені в будь-яких правовідносинах, у тому числі організаційно-господарських. Наявність органів різного рівня, компетенції галузевої належності сприяє розподілу основних функцій управління між ними. Їх правильний розподіл між різними органами забезпечить ефективне функціонування державних підприємств лісового господарства, що входять до сфери їх управління. З метою забезпечення ефективного контролю за управлінням господарською діяльністю державних унітарних підприємств необхідно розподілити організаційно-господарські функції органів державної влади як власників їх майна та функції щодо регулювання діяльності усіх секторів економіки.

Отже, система організаційно-господарських правовідносин потребує реформування за принципом розподілу контрольних, управлінських та господарських функцій між непідпорядкованими органами, оскільки нині територіальні органи Агентства лісових ресурсів одночасно проводять лісокористування і забезпечують управління та контроль підприємствами лісового господарства. Таке поєднання спричиняє ситуацію, коли додержання лісогосподарських вимог самими лісгоспами практично не контролюється. Крім цього, з усієї сукупності управлінських повноважень органів державної влади слід виокремити організаційно-господарські з управління діяльністю підприємств, державного майна і лісовими ресурсами, виділивши з усієї сукупності функцій управління та контроль.

ЛІТЕРАТУРА

1. Соловійов, В. М. Поняття і сутність правового регулювання державного управління в Україні / В. М. Соловійов // Університ. наук. записки. — 2007. — № 3 (23). — С. 27–33.
2. Основи економічної теорії : підручник : у 2 кн. / за ред. Ю. В. Ніколенка. — К. : Либідь, 1998. — 272 с.
3. Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом / Т. М. Десятов, О. М. Коберник, Б. Л. Тевлін, Н. М. Чепурна. — Х. : Основа, 2004. — 240 с.
4. Віхров, О. П. Організаційно-господарські правовідносини : монографія. — К. : Вид. Дім «Слово», 2008.
5. Віхров, О. П. Господарське право. Спеціальна частина / О. П. Віхров. — К. : Вид. Дім «Слово», 2004. — 344 с.
6. Кравець, І. М. Правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — К., 2008. — 16 с.

7. Загальна теорія держави і права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін. ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. — Х. : Право, 2009. — 584 с.
8. Адміністративне право України / за ред. Ю. П. Битяка. — Х. : Право, 2001. — 528 с.
9. Полянская, Г. Н. Охрана права государственной собственности на леса : монография / Г. Н. Полянская. — М. : Госюриздат, 1956. — 252 с.
10. Завгородня, В. М. Управління лісовим господарством України / В. М. Завгородня // Теорія та практика державного управління. Вип. 2: Державне управління та місцеве самоврядування : тези III Міжнар. наук. конгресу, 26 лют. 2003 р. — Х. : Вид-во ХарРІНАДУ «Магістр», 2003. — 236 с.
11. Вінник, О. М. Господарське право / О. М. Вінник. — К. : Всеукр. асоціація видавців «Правова єдність», 2008. — 766 с.
12. Юридична енциклопедія : в 6 т. / гол. редкол. Ю. С. Шемшученко. — К. : Укр. енцикл., 2004. — Т. 6. — 768 с.
13. Назаров, Ю. А. Основы менеджмента / Ю. А. Назаров. — Волгоград : ИПК «Царицын», 1997. — 128 с.
14. Малиновський, В. Я. Державне управління / В. Я. Малиновський. — К. : Атіка, 2003. — 576 с.
15. Віхров, О. П. Організаційно-господарські правовідносини : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. — Д., 2009. — 33 с.
16. Коняев, Н. И. Правовые формы хозрасчета : учеб пособие / Н. И. Коняев. — Куйбышев: Куйб. гос ун-т, 1975. — 111 с.
17. Непийвода, В. П. Правове регулювання суспільних відносин щодо лісів у контексті сталого розвитку : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — К., 2006. — 23 с.
18. Горбовой, В. Ф. Предмет и система советского лесного права / В. Ф. Горбовой. — Красноярск: Изд-во Краснояр. ун-та. 1984. — 144 с.

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИОННО- ХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРАВООТНОШЕНИЙ С УЧАСТИЕМ ПРЕДПРИЯТИЙ ЛЕСНОГО ХОЗЯЙСТВА

Бровдий А. М.

Проанализированы организационно-правовые отношения с участием государственных предприятий лесного хозяйства. Показаны особенности их статуса, а также статуса органов, наделенных организационно-хозяйственными полномочиями. Предложено решение некоторых проблем, возникающих в этих отношениях.

***Ключевые слова:** организационно-хозяйственные правоотношения, предприятия лесного хозяйства, управление, субъекты, наделенные организационно-хозяйственными полномочиями.*

THE SPECIFICATION OF THE ORGANIZATIONAL- ECONOMIC RELATIONSHIPS WITH THE PARTICIPATION OF THE COMPANIES OF THE FORESTRY MANAGEMENT COMPANIES

Brovdiy A. M.

The author analyses organizational-economic relationships, that appear with the participation of the state forestry companies. Shows the specifications of their status, and the status of the bodies that are vested with the organizational-economic powers. He propose solutions of some problems, that appear in these relationship.

Key words: *organizational-economic relationships, forestry management companies, management, party endow with the organizational-economic authority/*

УДК 346.9:366

СУЧАСНИЙ АРСЕНАЛ МАНІПУЛЯТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РЕКЛАМІ: ЗАКОНОДАВЧА ОПТИМІЗАЦІЯ ЗАБОРОН

Р. В. Ваксман, стажист-дослідник

Національний університет

«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

Присвячено питанням господарсько-правового забезпечення функціонування та розвитку рекламної діяльності в Україні. Звернено увагу на те, що на сучасному етапі розвитку стан законодавчого регулювання рекламної діяльності є застарілим і містить численні прогалини. Запропоновано певний розподіл технологій і методів психологічного впливу, а також систематизацію прийомів, які використовують ці методи. Обґрунтовано необхідність формулювання системи законодавчих заборон та обмежень щодо провадження рекламної діяльності в Україні.

Ключові слова: *господарська діяльність, рекламна діяльність, недобросовісна реклама, технології, методи та прийоми психологічного впливу.*